

CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER  
EDIȚIA 2013-2014 / ETAPA NAȚIONALĂ – IUNIE 2014  
COMPER – COMUNICARE, CLASA a V-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 120 de minute.

Citește cu atenție textele care urmează, apoi bifează răspunsul corect la întrebările propuse:

**A.** — *Dragă Mircea Albulescu, un actor atât de mare va fi dat, presupun, o mulțime de interviuri de-a lungul pasionantei și pasionatei sale vieți... Te rog să-mi spui care anume dintre întrebările cu care ai fost „atacat” până acum te-a plictisit cel mai mult?*

— *Buna mea Silvia, te rog să nu-mi pui niciodată o întrebare de genul: „Care rol îmi place cel mai mult”... [...]*

— *Atunci să ne-ntoarcem la debutul carierei tale de actor. Cum s-a petrecut?*

— *În copilărie am avut, bineînțeles, o jucărie preferată! Un ursuleț bej de pluș. mare cât o palmă. Îl chema Niculaie și avea avantajul extraordinar că putea fi... ros! Nu mă despărțeam de el niciodată. Nici în timpul zilei, nici noaptea. Ei bine, marele meu moment de actorie s-a produs în prezența lui. Mama și tata m-au dus la fotograf să mă tragă în poză. Fotograficul, ca orice fotograf specializat în poze cu progenituri de tot felul, era „înarmat” cu tot soiul de jucării ademenitoare: ursuleți, păpuși, girafe, purceluși... Mă rog! Deciși să mă „împezeze”, ai mei au uitat să-l ia pe Niculaie! Ei bine, nu-ți poți închipui cât s-au chinuit bieții oameni – tata, mama, fotograficul – să mă facă să stau cu o droaie de jucării străine în brațe! Și să mai și zâmbesc! Ce să zâmbesc?! Eu nu m-am putut opri din plânsul ăla torențial decât după multe, foarte multe insistențe. Semn al durerii sfâșietoare că lipsea... Niculaie! Din fericire, Niculaie n-a fost ros până la capăt, fapt pentru care a continuat să-l roadă Matei, băiatul meu. Numai că pasiunea lui pentru Niculaie a fost atât de „devoratoare”, încât nu a mai rămas nici urmă de bietul ursuleț.*

(Silvia Kerim, *Interviu cu Mircea Albulescu*)

**B.** *Grădina zoologică e un fel de magazin de jucării, unde tigrii, girafele și leoparzii sunt vii. Rogi lupul să te ia puțin în cârcă și când colo te mănâncă. Hei, ca pe Scufița-Roșie te-ar mânca, cușca dacă l-ar lăsa. Dar, vedeți, aceste cuști de fier, sau colivii, sunt ca niște bunicuțe ale lor: au grijă să nu facă prostii. Copii, lăsați un pic gălăgia! Facem acum cunoștință cu zoologia. Iată aici reprezentanții mândrei faune, care știu să urle, să ragă, să zbiere și să schiaune. (Dar mirați-vă mai încet, dragii mei, că asurziți acești lei.) Oriunde întorci capul vezi un șarpe sau un leopard, care sare peste-un gard. Iată tigrul adus din Bengal cu cheltuială. Toată blana de pe el e naturală. Mirela, acela nu se strigă „cuțu-cuțu”, că e struțul. Balaurul care se prăjește pe nisip e crocodilul, iar bazinul de lângă el e Nilul. Elefantul care vă privește ursuz e întrebuințat în loc de troleibuz. Încaleci pe el dimineața și pleci la școală, mergând o mie de stații prin pădurea ecuatorială.*

(Marin Sorescu, *Unde fugim de-acasă?*)



C. *Iepurașul „bate câmpii”.*  
*Câmpii strigă: „Ce ne bați?”*  
*A dat vulpea „sfoară-n țară”*  
*Și mi-e teamă că e laț!*

*Leneșul „trage pe sfoară”*  
*Abia dând prin pom din mâini.*  
*Munca lui nu-i prea ușoară,*  
*Că „taie frunză la câini”.*

*Broasca „lasă totul baltă”,*  
*Fuge-n apă de căldură.*  
*Râul de mânie saltă*  
*Și „face spume la gură”.*

*Speriat de-atâtea tâlcuri,*  
*Câinele ce le-ascultase*  
*A fugit: «Ăștia mi-ar face*  
*Coadă, „sită de mătase”!»*  
(Grete Tartler, *Întâmplări în dicționar*)

## I. INIȚIERE

1. Conform informațiilor prezentate în textul **A**, una dintre întrebările pe care Mircea Albulescu nu le agreează când dă interviuri se referă la:
  - a. momentul debutului său actoricesc;
  - b. rolul preferat;
  - c. momente din copilăria sa;
  - d. filmele în care a jucat.
2. Jucăria de pluș preferată a actorului Mircea Albulescu, în copilărie, era:
  - a. un ursuleț;
  - b. o girafă;
  - c. un purceluș;
  - d. o păpușă.
3. După cum rezultă din textul **A**, un motiv pentru care copilul plânge la fotograf este:
  - a. vrea să se joace de-a actorul;
  - b. nu îi place să se joace;
  - c. se sperie de aparatele fotografului;
  - d. părinții au uitat să ia ursulețul lui preferat.
4. O structură prin care este descris tigrul din Bengal în textul **B** este:
  - a. *vă privește ursuz;*
  - b. *se prăjește pe nisip;*
  - c. *Toată blana de pe el e naturală.*
  - d. *sare peste-un gard.*



5. În textul **B**, ordinea în care sunt prezentate animalele este:
- șarpe, leopard, tigru, struț, balaur, crocodil, elefant;
  - șarpe, leopard, tigru, struț, crocodil, elefant;
  - leopard, tigru, struț, crocodil, elefant;
  - leopard, șarpe, tigru, struț, crocodil, elefant.
6. În primele două versuri ale textului **C**, se realizează un joc de cuvinte pe baza sensurilor:
- verbului *a bate* și ale expresiei *a bate câmpii*;
  - verbului *a da* și ale expresiei *a dat sfoară-n țară*;
  - verbelor *a bate* și *a da*;
  - expresiilor *a bate câmpii* și *a da sfoară-n țară*.
7. În textul **C**, o structură care face referire la reacția câinelui este:
- Munca lui nu-i prea ușoară*;
  - Fuge-n apă de căldură*;
  - Speriat de-atâtea tâlcuri*;
  - de mânie saltă*.
8. Secvența din textul **C**: *Leneșul „trage pe sfoară”/Abia dând prin pom din mâini*. sugerează:
- deplasarea lentă a animalului;
  - posibilitatea de a înșela;
  - lipsa de interes;
  - dorința de a cunoaște lumea.
9. Fac parte din câmpul lexical al animalelor sălbatice următoarele cuvinte din textele **B** și **C**:
- tigru, leopard, lup, vulpe;
  - elefant, iepuraș, câine, broască;
  - crocodil, lup, leneș, câine;
  - tigu, leopard, câine, lup.
10. În ipostaza de inițiator al dialogului din textul **A** apare:
- Mircea Albulescu;
  - Silvia Kerim;
  - fotograful;
  - tatăl actorului.
11. Apar numai cuvinte derivate din textele date în varianta de răspuns:
- actorie, bunicuțe, iepuraș*;
  - pasionantei, zoologică, iepuraș*;
  - interviuri, jucării, iepuraș*;
  - ursuleț, jucării, leneșul*.
12. Sunt despărțite corect în silabe toate cuvintele din varianta de răspuns:
- ex-tra-or-di-nar, zoo-lo-gi-că, u-șoa-ră;
  - spe-cial-i-zat, re-pre-zen-tan-ții, ie-pu-ra-șul;
  - in-sis-ten-țe, tro-lei-buz, broas-ca;
  - in-ter-viu-ri, zo-o-lo-gi-că, vul-pea.



- 13.** Modurile verbelor din secvența: *ai mei au uitat să-l ia pe Niculaie* sunt, în ordine:
- indicativ, conjunctiv;
  - indicativ, indicativ;
  - condițional-optativ, conjunctiv;
  - infinitiv, conjunctiv.
- 14.** Substantivul subliniat în secvența: *Buna mea Silvia, te rog să nu-mi pui niciodată o întrebare* este corect analizat în varianta de răspuns:
- substantiv comun, simplu, gen feminin, nr. singular, caz acuzativ, precedat de articolul nehotărât *o*, complement;
  - substantiv comun, simplu, gen feminin, nr. singular, caz acuzativ, precedat de prepoziția simplă *o*, complement;
  - substantiv comun, simplu, gen neutru, nr. singular, caz acuzativ, precedat de articolul nehotărât *o*, complement;
  - substantiv comun, simplu, gen feminin, nr. singular, caz nominativ, precedat de articolul nehotărât *o*, complement.
- 15.** Cuvântul subliniat în secvența: *Munca lui nu-i prea ușoară* este corect analizat în varianta de răspuns:
- pronume personal, forma accentuată, pers. a III-a, gen masc., nr. singular, caz dativ, atribut;
  - pronume personal, forma accentuată, pers. a III-a, gen masc., nr. singular, caz genitiv, atribut;
  - pronume personal, forma accentuată, pers. a III-a, gen masc., nr. singular, caz genitiv, complement;
  - pronume personal, forma neaccentuată, pers. a III-a, gen masc., nr. singular, caz genitiv, atribut.

## II. CONSOLIDARE

- 16.** Adjectivul subliniat în secvența: *era „înarmat” cu tot soiul de jucării ademenitoare* are cazul și funcția sintactică:
- acuzativ, atribut;
  - nominativ, atribut;
  - acuzativ, complement;
  - genitiv, atribut.
- 17.** Cuvântul subliniat din secvența: *Încalceci pe el dimineata și pleci la școală, mergând o mie de stații prin pădurea ecuatorială.* este, ca parte de vorbire:
- adverb de timp;
  - substantiv comun;
  - adverb de loc;
  - adverb de mod.
- 18.** Pronumele din secvența: *Câinele ce le-ascultase/A fugit...* are cazul și funcția sintactică:
- dativ, complement;
  - acuzativ, complement;
  - nominativ, subiect;
  - acuzativ, atribut.



- 19.** Adverbul din secvența: *Iată aici reprezentanții mândrei faune* este corect analizat în varianta de răspuns:
- adverb de loc, nr. singular, complement;
  - adverb de loc, caz acuzativ, complement;
  - adverb de loc, complement;
  - adverb de loc, gen masculin, complement.
- 20.** Numărul grupurilor de sunete din secvența: *Grădina zoologică e un fel de magazin de jucării, unde tigrii, girafele și leoparzii sunt vii.* este corect indicat în varianta de răspuns:
- hiat: 1, diftong: 2; triftong: 1;
  - hiat: 2, diftong: 4;
  - hiat: 1, diftong: 4, triftong: 1;
  - hiat: 2, diftong: 3, triftong: 1.
- 21.** Apare un sinonim al adverbului din secvența: *Elefantul care vă privește ursuz e întrebuințat în loc de troleibuz.* în varianta de răspuns:
- posomorât;
  - se uită;
  - folosit;
  - vehicul.
- 22.** Forma de genitiv a substantivului care se află în cazul vocativ în secvența: *Copii, lăsați un pic gălăgia!* apare în varianta de răspuns:
- Copiilor le pierise cheful să mai facă gălăgie.
  - Gălăgia copiilor stresa animalele de la grădina zoologică.
  - Tuturor copiilor li s-a dat vacanță.
  - I-a întâlnit pe toți copiii la grădina zoologică.
- 23.** Forma accentuată corespunzătoare a pronumelui personal din secvența: «*Ăștia mi-ar face/Coada, „sită de mătase”!*», pentru același caz, este:
- mie;
  - îmi;
  - m-;
  - nu există.

### III. STANDARD

- 24.** Numărul formelor flexionare ale primului adjectiv din secvența: *Dragă Mircea Albulescu, un actor atât de mare va fi dat, presupun, o mulțime de interviuri de-a lungul pasionantei și pasionatei sale vieți...* este:
- patru;
  - trei;
  - două;
  - una.
- 25.** În legătură cu textul A, următoarea afirmație nu este corectă:
- Copilul dus la fotograf este fericit.
  - Ursulețul de pluș din copilărie este dăruit de actor fiului său.
  - Fotograful are o colecție impresionantă de jucării.
  - Ursulețul de pluș este distrus, la un moment dat, de Matei.



- 26.** Expresia din secvența: *A dat vulpea „sfoară-n țară”* poate fi înlocuită cu:
- a da de știre;
  - a întinde coarda;
  - a bate câmpii;
  - a nu avea astâmpăr.
- 27.** Figura de stil dominantă din textul **B** este:
- epitetul;
  - comparația;
  - enumerația;
  - personificarea.

#### IV. EXCELENȚĂ

- 28.** Două elemente personificate în textul **C** sunt:
- câmpii, râul;
  - câmpii, pomul;
  - pomul, râul;
  - apa, pomul.
- 29.** Un aspect comun al textelor **B** și **C** este:
- autorii creează situații amuzante, pe baza jocului cu sensurile cuvintelor;
  - se prezintă aspecte specifice vieții animalelor în captivitate;
  - surprind aspecte specifice vârstei copilăriei;
  - prezintă aspecte caracteristice mediului micilor viețuitoare.
- 30.** Următoarea afirmație este corectă:
- în textul **A**, apar enumerații cu rolul de a crea imagini artistice;
  - în textele **B** și **C** nu apar aspecte caracteristice operelor literare;
  - în cele trei texte apar imagini artistice vizuale;
  - în textele **B** și **C**, realitatea este transfigurată artistic.

#### GRILA DE NOTARE

<b>Item</b>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<b>Rezultat</b>	<b>b</b>	<b>a</b>	<b>d</b>	<b>c</b>	<b>b</b>	<b>a</b>	<b>c</b>	<b>a</b>	<b>a</b>	<b>b</b>	<b>a</b>	<b>c</b>	<b>a</b>	<b>a</b>	<b>b</b>

<b>Item</b>	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
<b>Rezultat</b>	<b>a</b>	<b>a</b>	<b>b</b>	<b>c</b>	<b>b</b>	<b>a</b>	<b>b</b>	<b>a</b>	<b>b</b>	<b>a</b>	<b>a</b>	<b>c</b>	<b>a</b>	<b>a</b>	<b>d</b>